

20. Interpelácia poslankyne Národnej rady Slovenskej republiky T. Rosovej na podpredsedu vlády a ministra školstva Slovenskej republiky J. Mikolaja vo veci princípov financovania súkromných škôl v návrhu legislatívneho zámeru zákona o výchove a vzdelávaní

Národná rada Slovenskej republiky
Tatiana Rosová (SDKÚ-DS)

SEKRETARIÁT PREDSEDU NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY	
Došlo:	20 -09- 2007
Číslo:	11978/07
Predchádzajúce číslo:	Prílohy:

20.09.2007

Vec: interpelácia na ministra školstva SR

Vážený pán minister,

v návrhu legislatívneho zámeru zákona o výchove a vzdelávaní (v medzirezortnom pripomienkovom konaní od 12 .septembra 2007) sa v časti **Financovanie súkromných škôl** uvádza, že tento zákon upraví spôsob financovania súkromných škôl v tom zmysle, že zriaďovatelia budú môcť požiadať ministerstvo školstva o finančnú dotáciu. V prípade, že by zákon o výchove a vzdelávaní upravil financovanie súkromných škôl práve takýmto spôsobom, s veľkou pravdepodobnosťou by ohrozil ich fungovanie, či dokonca existenciu.

Už pri predchádzajúcej úprave zákona č. 597/2003 o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení sme upozorňovali, že svojimi zásahmi narušíte relatívne stabilný systém financovania neštátnych (súkromných a cirkevných) základných umeleckých škôl a školských zariadení – čo sa napokon ukázalo ako pravdivé. Vzniknutú situáciu ste sa pokúsili riešiť mimoriadnymi, ale nedostatočnými dotáciami pre obce, mestá a vyššie územné celky.

Tento krok naznačil, akým smerom sa bude uberať politika súčasnej vlády voči zriaďovateľom súkromných škôl a školských zariadení. Nový legislatívny zámer toto smerovanie potvrdil. Vyplýva z neho, že ministerstvo školstva zamýšľa zásadne zmeniť platné princípy financovania škôl, ktoré v súčasnosti zabezpečujú relatívne vyvážené pravidlá pre všetkých zriaďovateľov. Súkromné školy majú aj v súčasnom systéme financovania oproti školám zriaďovaným samosprávou niektoré znevýhodnenia. Avšak vo vzťahu k žiakom, ktorí sú v skutočnosti tým pravým subjektom financovania zo štátneho rozpočtu, vykazuje súčasný systém elementárnu spravodlivosť. Zdá sa, že zámerom ministerstva školstva je zmeniť princíp nárokovateľného normatívu na žiaka na svojvoľné prideľovanie dotácií podľa rozhodnutia úradníkov na ministerstve. V dôsledku toho sa:

1. neúmerne sťaží až znemožní existencia súkromných škôl
2. čo je najdôležitejšie: zavedie sa diskrimináciu tých detí, ktorej rodičia sa v dobrej viere rozhodli poskytnúť im vzdelanie v škole súkromného zriaďovateľa. Štát bude na ich vzdelávanie neodôvodnene prispievať menšou čiastkou, než na ostatné deti.

Ak je naozaj cieľom ministerstva školstva to, čo naznačuje legislatívny zámer, ostanú na Slovensku len súkromné školy, ktoré budú mať existenciu garantovanú vysokými poplatkami vyberanými od rodičov. Teda súkromné školy budú len pre tých najbohatších.

V legislatívnom zámere zákona sa okrem iného uvádzajú nasledovné práva dieťaťa a žiaka:

- a) právo na slobodnú voľbu vzdelávacej cesty na štátnych, súkromných alebo cirkevných školách a školských zariadeniach ako aj práva zákonného zástupcu dieťaťa alebo žiaka:
- b) právo na slobodnú voľbu vybrať pre svoje dieťa školu alebo školské zariadenie, ktoré poskytuje výchovu a vzdelávanie podľa tohto zákona.

Ak by zákon upravil spôsob financovania neštátnych škôl tak, že by neprispieval na vzdelávanie detí, ktoré sa rozhodli pre neštátnu školu rovnako, ako na deti, ktoré sa rozhodli pre štátnu školu, **obmedzil by tým ich slobodnú voľbu pri výbere školy.**

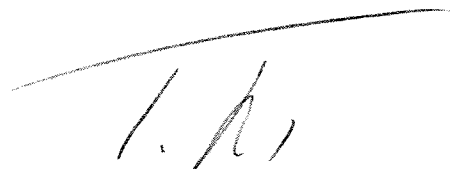
Mnohé súkromné školy pritom prispievajú ku skvalitňovaniu vzdelávacieho a výchovného procesu. Ak by tomu tak nebolo, nedal by zrejme predseda vlády SR na súkromnú školu svojho syna. Ak výsledky inšpekcie resp. iné výstupy ukazujú na nedostatky v niektorých konkrétnych školách, má ministerstvo školstva dostatočné nástroje na to, aby voči takýmto školám zakročilo. Nie je preto akceptovateľné skrývať zámer likvidovať súkromné školy pod zámienkou toho, že niektoré z nich nedosahujú prijateľnú úroveň.

Ak je skutočným zámerom nového školského zákona zmeniť financovanie súkromných škôl vo vyššie uvedenom duchu, je to jasný dôkaz, že v rozpore s programovým vyhlásením nie je vzdelanie prioritou súčasnej vlády a vládnej koalície. Mimochodom, v programovom vyhlásení vlády sa žiadny podobný zámer vlády neuvádza. Jediná veta v Programovom vyhlásení vlády týkajúca sa financovania škôl znie: „V rámci financovania škôl upraví súčasnú metodiku založenú na princípe finančnej rovnosti tak, aby sa uplatnila ekonomická náročnosť výchovno-vzdelávacieho procesu.“ Čo zjavne nemá nič spoločné s návrhom zásadne zmeniť spôsob financovania neštátnych škôl.

Potvrďuje sa, že vzdelávanie a školstvo sú tým, na čom táto vláda mieni šetriť zo všetkého najviac a všetkými možnými nástrojmi. Napríklad aj tým, že prestane prispievať na vzdelanie deťom, ktoré navštevujú súkromné školy.

Žiadam Vás preto o vysvetlenie (interpelujem vo veci), aké konkrétne princípy financovania majú vyplývať z deklarovaného zámeru, vyjadreného vetou: „Zákon upraví spôsob financovania súkromných škôl, ktorých zriaďovatelia budú môcť požiadať Ministerstvo školstva o finančnú dotáciu“..

Ďakujem Vám,

PhDr. Tatiana Rosová
poslankyňa NR SR